

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2

Grudziądz-Kwidzyn-Sztum-Malbork, wtorek, dnia 24 kwietnia 1946 r.

Nr. 94

Żołnierze z II korpusu w drodze do kraju

2500 żołnierzy II korpusu polskiego, który walczył u boku sławnej 8-ej Armii, przybyło z Włoch do Anglii i w porcie Liverpool oczekuje na powrót do kraju.

Pogrzeb red. Mariana Strzeleckiego

Warszawa (PAP). W piątek, dnia 19 bm. odbył się, po rabożeństwie odprawionym w kaplicy na Powązkach, pogrzeb na miejscowym cmentarzu śp. red. Mariana Strzeleckiego. Nad otwartą mogiłą przemawiali w imieniu przyjaciół Zmarłego m. inn. Jerzy Grabowski oraz płk. Gilewicz, imieniem PUWF i dyr. Kuchar. W imieniu Zw. Zawodowego Dziennikarzy RP, żegnał kolegę redaktor Kazimierz Pollack. Wieńce złożono w imieniu Związku Dziennikarzy i organizacji sportowych.

Kongres Pożyczki Gdbudowy Kraju 5 maja w Warszawie

5-go maja w Warszawie, o godz. 9.30, rozpocznie się Kongres Pożyczki Premijowej Gdbudowy Kraju. Na Kongres zjedzie się ze wszystkich zakątków Polski kilka tysięcy delegatów wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych Komitetów Obywatelskich. Kongres odbędzie się w „Romie”. Starania o bilety bezpłatne dla uczestników są już w toku.

Z kroniki dyplomatycznej

Warszawa. Wiceminister Spraw Zagranicznych, Zygmunt Modzelewski, przyjął w dniu dzisiejszym ambasadora Stanów Zjednoczonych A. P. w Warszawie, p. Artura Bliss Lane. (PAP)

Otwarcie linii lotniczej Warszawa-Berlin

Warszawa. Polskie Linie Lotnicze „Lot” uruchamiają w dniu 25 kwietnia linię lotniczą na trasie Warszawa-Berlin-Warszawa. Linia obsługiwana będzie we wtorki, czwartki i soboty według następującego rozkładu lotów: odlot z Warszawy o godz. 8.30, przylot do Berlina o 10.45; odlot z Berlina o 16.00, przylot do Warszawy o 18.15. Godziny przylotów i odlotów według czasu polskiego.

Transport zboża siewnego z dostaw UNRRA

Warszawa. W dniu 20 bm. nadeszła do Gdańska 3771 ton owsa siewnego w ramach dostaw UNRRA. (PAP)

Z frontu walki o chleb

Nowy Jork. Od dziś w całych Stanach Zjednoczonych zostało zaprowadzone ograniczenie spożycia pszenicy o 25 proc. Zaoszczędzone tym sposobem zboże będzie przeznaczane dla głodującej ludności Europy. Buenos Aires. Z Argentyny odeszły do Europy transporty zboża w ilości 100.000 ton. Są to pierwsze transporty z ilości 600 tysięcy ton, oddanych przez rząd argentyński głodującej Europie.

Zdobycie stolicy Mandżurii

Moskwa. Chińskie oddziały komunistyczne zdobyły stolicę Mandżurii Czang-Czung.

Ostatnie wiadomości

Amsterdam. Rząd holenderski zamówił w Anglii 1 lotniskowiec i 1 krążownik.

Paryż. Francuski minister produkcji przemysłowej udaje się do Polski celem negocjacji w sprawie dostawy węgla przez Polskę.

Tokio. Amerykańskie wojskowe władze okupacyjne zatopły 10 zdobytych łodzi podwodnych, w tym 8 japońskich, 1 niemiecką i 1 włoską.

W doniosła rocznice

Warszawa. W rocznicę podpisania układu o przyjaźni i pomocy wzajemnej i współpracy powojennej między ZSRR a Polską — przesłane zostały następujące depechy: Do Pana Prezesa Rady Ministrów ZSRR Generalissimusa J. Stalina

W rocznicę układu o przyjaźni, wzajemnej pomocy i współpracy powojennej między ZSRR a Polską, mamy zaszczyt przesłać Panu Panie Generalissimie, jak najgorętsze pozdrowienia w imieniu narodu polskiego.

Stosunki między Polską a ZSRR, które rozwijają się na podstawie tego układu, w ciągu ubiegłego roku jak najpełniej potwierdziły jego olbrzymią wagę i twórczą rolę nie tylko w dziele umocnienia przyjaźni obydwu naszych państw, ale również w wielkim dziele utrwalenia pokoju powszechnego. Naród polski uważa układ ten za dokument o wyjątkowym znaczeniu, za dokument, który umocnił głęboki i zasadniczy zwrot w historii stosunków między narodami obu krajów. Układ ten uutorował drogę do trwałej przyjaźni, zrozumienia wzajemnego oraz rozwoju kulturalnego i gospodarczego, do obopólnej, codziennej współpracy sąsiedzkiej, bezpieczeństwa i nienaruszalności granic naszych obydwu krajów.

Zapewniamy Pana, Drogi Przyjacielu, że naród polski będzie zawsze wysoko cenil i ze

wszech miar umacniał przyjaźne stosunki między naszymi państwami, jako rękojmię niepodległości, która jest podstawą naszego rozwoju państwowego i społecznego, jako wzór pokojowej współpracy narodów jako najlepszy wkład do dzieła utrwalenia pokoju powszechnego.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej
B. Bierut,
Prezes Rady Ministrów Rządu Polskiego
E. Osóbka-Morawski

Do Pana Ministra Spraw Zagran. ZSRR
W. W. Molotowa

W pierwszą rocznicę podpisania układu o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy między ZSRR i Polską, przesyłam serdeczne życzenia w imieniu min. Rzymowskiego i swoim własnym. Rok ubiegły przyniósł dalsze wzmocnienie serdecznej przyjaźni między narodami naszych państw, dla dobra obydwu narodów. Jestem głęboko przekonany, że i w przyszłości układ ten będzie służył sprawie rozwoju dobrych stosunków sąsiedzkich pomiędzy Polską i ZSRR, jak również dziełu utrwalenia pokoju powszechnego.

Wiceminister Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej
Z. Modzelewski

Oddźwięk na inicjatywę polską w sprawie Hiszpanii w USA

Nowy Jork. — Agencja „United Press” donosi, że członek Kongresu USA Coffey (demokrata ze stanu Waszyngton) oświadczył, że podtrzymuje on całkowicie wysunięte przez Polskę oskarżenie przeciwko rządowi generała Franco, iż pozwala on Niemcom prowadzić w Hiszpanii pracę nad badaniem energii atomowej. Coffey oznajmił, że posiada informacje, potwierdzające doniesienia o badaniach energii atomowej, przeprowadzanych przez hitlerowców w Bilbao. W badaniach tych bierze udział wielu uczonych niemieckich, którzy w

czasie wojny pracowali nad wynalezieniem pocisków rakietowych.

Z samolotów, które przelatywały nocą nad Bilbao, widać było płomienie, wznoszące się wysoko w górę, co wskazuje na to, że praca idzie tam dzień i noc.

Coffey wezwał rząd Stanów Zjednoczonych do zerwania stosunków z rządem gen. Franco nawet w wypadku, jeśli Rada Bezpieczeństwa nie podejmie efektywnych wysiłków, mających na celu likwidację dyktatorskiego systemu w Hiszpanii.

Wybitni hitlerowcy na wolności w Hiszpanii

Londyn. „The Daily Telegraph” donosi, że w Madrycie mimo, iż trwa proces repatriacji wybitnych Niemców, którzy przebywali w Hiszpanii w chwili kapitulacji, trzech z pośród najwybitniejszych hitlerowców pozostaje jeszcze na wolności. Są to gen. Doerr, kpt. Donner i gen. Kraher, attaches — wojskowy, morski i lotniczy.

Wszyscy trzej są poszukiwani przez władze alianckie dla przesłuchania ich w sprawie działalności szpiegów hitlerowskich w Hiszpanii w czasie wojny. Prawdopodobnie zakonspirowali się oni

i jak dotychczas uniknęli wyśledzenia przez aliantów.

Aliancka Komisja Kontrolna w Berlinie, uznana przez rząd Hiszpanii, zażądała natychmiastowej deportacji 2000 Niemców, wszystkich określonych jako agenci, urzędnicy i osoby niepożądane.

Jest mało prawdopodobne, by cała kolonia była kiedykolwiek repatriowana. Wszelkie wysiłki zostały przedsięwzięte, by całkowicie zniszczyć wypracowaną strukturę infiltracji hitlerowskiej w hiszpańskie życie kulturalne i oświatowe.

Przedłużenie ważności ustawy o obowiązku służby wojsk. w USA

Waszyngton. (PAP) Izba reprezentantów USA uchwaliła wniosek o przedłużenie na 9 miesięcy ważności ustawy o obowiązku służby wojskowej, która wygasa 15 maja. Uchwalono równocześnie, że nowy rocznik będzie powołany do służby po 15 października oraz podwyższono minimum wieku dla poborowych z 18 do 20 lat.

Nowy Jork. (PAP). Agencja „Associated Press” donosi, że Kongres Związków Przemysłowych (CIO) wysłał na ręce przewodniczącego izby reprezentantów Rabera, przywódcy frakcji demokratycznej w izbie reprezentantów, Mac Cormana i przywódcy republikanów Martina protest przeciwko przedłużeniu ważności ustawy o obowiązkowej służbie wojskowej. CIO twierdzi, że Stany Zjednoczone mogą posiadać dostateczną ilość sił zbrojnych przy zaciągu ochotniczym, jeśli armia lądowa i marynarka wojenna usuną ze swych szeregów stosowane dotychczas różnice klasowe i rasowe oraz zmniejszą niepotrzebnie rozbudowane sztaby.

Pożyczka ameryk. dla ZSRR

Waszyngton. Amerykański Departament stanu wystosował notę do rządu radzieckiego z prośbą o przysłanie delegacji, w celu podjęcia w maju rokowań w sprawie udzielenia Związkowi Radzieckiemu pożyczki w wysokości miliarda dolarów. (PAP)

Plenarne posiedzenie KRN

Warszawa. Biuro Prezydyjne KRN podaje do wiadomości, że posiedzenia plenarne X sesji Krajowej Rady Narodowej odbędą się w dniach 26 i 27 bm. w sali posiedzeń KRN w Warszawie, przy ulicy Nowogrodzkiej 49, z następującym porządkiem obrad:

1. Odwołanie i przyjęcie nowych posłów.
 2. Expose Prezesa Rady Ministrów o sytuacji w kraju i pracach Rządu Jedności Narodowej.
 3. Sprawozdanie Ministra Skarbu.
 4. Referat Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o planie inwestycyjnym.
 5. Sprawozdanie Ministra Spraw Zagranicznych w związku z ratyfikacją umów międzynarodowych.
 6. Projekt postępowania w głosowaniu ludowym.
 7. Sprawozdania i wnioski komisji poselskich.
 8. Zatwierdzenie dekretów Rządu Jedności Narodowej.
 9. Odpowiedzi na interpelacje poselskie.
- Posiedzenie w dniu 26 kwietnia rozpocznie się o godz. 10 rano.

Tow. dr. Pragierowa - wiceministrem Pracy i Opieki Społecznej

Warszawa. Tow. dr. Eugenia Pragierowa mianowana została wiceministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Dotychczas dr Pragierowa zajmowała stanowisko wicedyrektora Departamentu w tymże ministerstwie. (SAP)

Konferencja międzynarodowego związku miast

Warszawa. W dniach 21—24 lipca br. odbędzie się w Brukseli Konferencja Międzynarodowego Związku Miast.

Będzie to pierwszy powojenny zjazd tego Związku, który ma na celu ponowne nawiązanie kontaktu między miastami różnych państw i przedyskutowania najważniejszych problemów, nurtujących samorządy miejskie.

Zakup koni w Szwecji

Warszawa. W końcu ub. miesiąca została zawarta umowa handlowa pomiędzy Szwecją a Polską, na zakup w Szwecji ok. 5000 koni.

Komisja fachowa, delegowana przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, zakupi 3—8-letnie konie pociągowe oraz ogiery i klacze zarodowe, rasy gudbrandska i ardeńska, typu lekkiego, dla rolników oraz ośrodków kultury rolnej.

Cena zakupu, łącznie z kosztami transportu, wynosi 12.000.000 koron szwedzkich i jest kredytowana Polsce przez eksporterów szwedzkich do końca 1948 r.

Rejestracja warszawiaków na prowincji

Niezależnie od projektowanego zorganizowania przez Warszawską Radę Narodową Komitetu Pomocy Warszawiakom, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zarządziło rejestrację wszystkich Warszawiaków, potrzebujących pomocy, a przebywających na prowincji.

Rejestrację przeprowadzają właściwe wojewódzkie oddziały Opieki Społecznej przez podległe im Referaty powiatowe i gminne.

Zamordowanie działacza PPR

Łódź (SAP). W woj. łódzkim w pow. Wieluń, we wsi Wyszyn, 6-osobowa banda rapadła na mieszkanie ob. Misiaka Stanisława, referenta świadczeń rzeczowych, członka PPR. Bandyci zamordowali ob. Misiaka, następnie ograbili całkowicie jego mieszkanie.

Delegacja polska na procesie K. H. Franka w Pradze

Praga. Na zaproszenie czechosłowackiego ministerstwa sprawiedliwości przybyła do Pragi, na toczący się tu proces K. H. Franka, delegacja prokuratorska polskiego ministerstwa sprawiedliwości, w osobach: prok. M. Guentnera, prok. J. Sawickiego i prok. M. Siewierskiego. Delegacja wykorzystywała pobyt swój również dla nawiązania stosunków z przedstawicielami sądownictwa czechosłowackiego. Na konferencji w ministerstwie sprawiedliwości porozumieli się prawnicy polscy i czescy co do wymagalnej literatury prawnej i prelegentów. Prokuratorzy nasi zostali zaproszeni do ponownego przybycia w celu wygłoszenia odczytów na wydziale prawnym uniwersytetu praskiego. (PAP)

Pociąg z repatriantami polskimi z republiki radzieckiej Azji Środkowej w drodze do Kraju

Moskwa. Korespondenci PAP donoszą: Z miasta Andizan (Republika Uzbekja) wyruszył pierwszy transport Polaków z Doliny Fergańskiej. W 62 wagonach jedzie do kraju 1423 repatriantów.

W Czardzou, miasta, położonego na pograniczu Republiki Turkmenskiej i z Kara-Kalpackiej wyruszył transport, liczący około 500 repatriantów. Z Czynkientu (Kazachstan) wyruszył trzeci transport z 1034 osobami. Na uroczystym wieczorze pożegnalnym, z udziałem przedstawicieli władz i społeczeństwa radzieckiego, występowały dzieci polskie w strojach narodowych. Przed wyruszeniem pociągu wysłano depeşe do Prezydenta Bieruta i Generalissimusa Stalina. (PAP)

Moskwa. Korespondenci PAP donoszą: Z Saratowa wyruszył czwarty z kolei transport, wiozący 600 osób. Ogółem wyjechało do tychczas z obwodu saratowskiego 4048 repatriantów. Z miasta Dżambul (Kazachstan) wyruszył wielki transport repatriacyjny, liczący 60 wagonów, w których jedzie 1454 osób, w tym 297 dzieci. W transporcie dżambulskim powraca do kraju 311 rodzin żołnierzy polskich. Z Orska wyjechał transport z 1292 Polakami, w tej liczbie znaczna grupa robotników wielkich fabryk konserw mięsnych w Orsku. W dwóch miastach republiki uzbeckiej w Ferganie i Kokandzie, położonych w pięknej i urodzajnej dolinie Fergańskiej, przygotowania do wyjazdu pierwszych transportów są w toku. (PAP)

Nowa deklaracja praw człowieka uchwalona przez Francuskie Zgromadzenie Konstytucyjne

Ryszard Wojna, specjal. korespondent SAP donosi:

Paryż, 15. 4. 46. Zgromadzenie, któremu naród francuski powierzył opracowanie nowej Konstytucji, zakończyło swe prace nad nową Deklaracją Praw Człowieka. Deklaracja ta będzie ratyfikowana przez lud francuski w powszechnym głosowaniu 5 maja 1946 r.

Dotychczasowa deklaracja dawała obywatelowi cały szereg swobód, nie gwarantując ich realizacji. Odczuwano się to szczególnie w dziedzinie ustawodawstwa socjalnego i gospodarczego. Na cóż bowiem zdało się prawo do pracy, jeśli państwo nie gwarantowało jej otrzymania.

Wstęp do nowej deklaracji brzmi: „Najazutrz po zwycięstwie odniesionym przez ludy wolne nad ustrojami, które dążyły do podporządkowania i zdegradowania człowieka i które skrwawiły cały świat, lud francuski, wierzy zasadom roku 1789 — karty swego wyzwolenia — głosi ponownie, że każda jednostka ludzka posiada prawa nieodłączne i święte, których żadna ustawa nie może przekreślić, — i postanawia, jak w latach 1793, 1795 i 1848 wypisać je na czele swojej Konstytucji.

Republika gwarantuje wszystkim mężczyznom i wszystkim kobietom, żyjącym w Związku Francuskim, korzystanie indywidualne lub zbiorowe z wolności i praw następujących:

Art. 1. Wszyscy ludzie rodzą się i zostają wolni przed prawem. Prawo gwarantuje kobiecie, we wszystkich dziedzinach, prawa równe prawom mężczyzny.

Art. 2. Zasada suwerenności spoczywa tylko w ludzie. Żadne ciało, żadna jednostka nie może wykonywać władzy, jeśli nie otrzymała jej od ludu.

Prawo jest wyrazem woli narodowej. Jest ono takie same dla wszystkich bez względu, czy opiekuje się, czy karze czy zmusza,

Przed świętem 1-go Maja

Dzień 1-go maja jest tradycyjnym świętem robotników całego świata, walczących o swoje prawa. Jest manifestacją jedności klasy robotniczej i międzynarodowej solidarności świata pracy. Pod tymi hasłami zorganizujemy także tegoroczny pierwszomajowy obchód. Charakter święta i przebieg uroczystości muszą zadokumentować, że zjednoczona w walce o swoje prawa pod czerwonymi sztandarami klasa robotnicza tworzy jednolity front przeciwko reakcji i wstecnictwu w imię postępu i sprawiedliwości społecznej. Cel ten

osiągniemy przez staranne i prawidłowe przygotowanie programu uroczystości zgodnie z robotniczym, jednolito frontowym i międzynarodowym sensem święta pierwszomajowego.

Dzień 1-go maja będzie świętem jedności klasy robotniczej, zacieśnieniem jednolitego frontu, zacieśnienia współpracy P.P.S. i P.P.R. na wszystkich odcinkach walki i pracy — dniem umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego, pogłębienia współpracy wszystkich sił twórczych narodu na gruncie manifestu lipcowego P. K. W. N.

„Deutschland über alles“

Strasburg. Arcybiskup Fryburga, Konrad, ogłosił list pasterski, obejmujący 20 stron maszynopisu, który byłby w życiu katolików niemieckich zjawiskiem w okresie wielkanocnym normalnym, gdyby nie to, że zawiera momenty polityczne i jest wyrazem niemieckiego ducha, który nie umie podporządkować się potrzebom współżycia międzynarodowego, ale zawsze żyje w przekonaniu, że „Deutschland ueber alles“.

W liście swoim wystąpił arcybiskup Konrad w obronie repatriantów niemieckich, uważając, że cała akcja repatriacyjna jest dla narodu niemieckiego wysoce korzystną. Uważa, że granice Polski obejmują tereny niemieckie, z których ludzie wysiedleni nigdy nie zapomną swojej „krzywdy“. „Czy w szerokiej kołach zagranicy — pisze w liście pasterskim — nie myśli się o tym, że tego rodzaju przeżycia i bezprzykładne cierpienia, jakie muszą znieść uchodźcy prawie bez żadnej nadziei na poprawę swej sytuacji, nie wryją się głęboko w pamięć jeszcze wielkiego narodu niemieckiego? Na skutek takiego traktowania narodu niemieckiego — pisze dalej — powstało zatrute nasienie, które już zaczyna kiełkować i rozrastać się“. W końcu swego listu arcybiskup Konrad wyraża nadzieję, że „wszyscy bezdomni wrócą do domów, może nie w odświętnej przybranych pociągach, z wesołym uśmiechem i pieśnią na ustach oraz szczęśliwym błyskiem w oczach, kierując się na wschód lub zachód“.

Pomijamy zawarte w liście obelżywe słowa o Polakach, o których arcybiskup Konrad mówi, że „ten naród, który zawdzięcza swą wolność ciężkim i krwawym ofiarom innych narodów, jest tak nielitościwy w swojej nienawiści przeciwko tym, którzy w potrzebie stali u je-

go boku“. Obelga ta w świetle praktyki repatriacyjnej i drugiej strony jest tak oczywista, że ubliżylibyśmy sobie, gdybyśmy się nią zajęli. Natomiast musimy zwrócić uwagę na akcenty odwetu, które w liście pasterskim noszą znamienia pewnego rodzaju szantażu. „Bezprzykładne cierpienia, które wryją się głęboko w pamięć jeszcze wielkiego narodu niemieckiego“ — toż to nic innego, jak zapowiedź zemsty pokornego dziś germana.

Kościół katolicki ma tę wielką zaletę, że w organizacji swojej i w ludziach nie zabija i nie tłumi uczuć narodowych, ale jednocześnie służy całej ludzkości. Naród niemiecki ma tę wadę, że nigdy nie umie myśleć kategoriami ludzkimi, ale zawsze myśli tylko o sobie, o sobie, jako o narodzie panów, któremu należy się władztwo świata. „Deutschland ueber alles“ (ZAP)

Kobieta niemiecka współodpowiedzialna

Frankfurt n. M. Jednym z motywów, dla którego amerykańskie władze wojskowe odmówiły pozwolenia na zawieranie małżeństw pomiędzy żołnierzami amerykańskimi i Niemkami, jest przekonanie, że nie można udzielić prawa kobiety amerykańskiej kobietom, które są współwinne wszystkim nieszczęściom, jakie sprowadziła obecna wojna na Europę. (ZAP)

Stutthof — fabryka śmierci

Przed wielkim procesem w Gdańsku

Rozpoczynający się w dniu 25 kwietnia r. przed Specjalnym Sądem Karnym w Gdańsku proces przeciwko 18 funkcjonariuszom obozu koncentracyjnego w Stutthofie, wzbudził wielkie zainteresowanie. Proces odsłonił tajemnice tej straszliwej kazi, jaką był Stutthof.

Obóz ten, wchodzący w skład hitlerowskiego koncernu fabryk, przetwarzających człowieka na popiół, jakby przez ironię nosił oficjalną nazwę „Waldlager Stutthof“, t. zn. obóz leśny. Małowiczko położony nad zatoką morską, o 30 km od Gdańska, obok wioski o tejże nazwie, Stutthof rozpoczął swą działalność już z momentem wybuchu wojny w 1939 r. Przed wojną na tym miejscu był tylko las i piasek, później dopiero, z ciężkiej pracy więźniów, z krwi i potu męczenników, wyrosła wspaniała, komfortowa budowla, przeznaczona na biura administracji obozu.

Jakby dla kontrastu, tuż obok znajduje się 30 wielkich baraków, przez które przewinęło się 120.000 ludzi, a śmierć znalazło 80.000.

Kierowano tam w przeważającej większości więźniów politycznych, którzy stanowili 98 procent ogółu więźniów; narodowościowo najwięcej było w Stutthofie Polaków i Żydów, w miarę jednak podbój Hitlera, do obozu napływały pocelży więźniowie ze wszystkich niemal zakątków Europy. Męcząca śmierć wielu tysięcy ofiar obciąża zbrodniarzy, sądzonych w Norymberdze, obciąża w równej mierze Bühlera, Greisera, Fischera i cały legion pomniejszych kacyków hitlerowskich, którzy, wiedząc o straszliwych metodach, stosowanych w obozie, zsyłali tam na udutki i śmierć niewinnych ludzi.

Z chwilą przybycia do Stutthofu, więźniowie tracił wszelkie prawa, przynależne człowiekowi, przestawał być człowiekiem — stawał się numerowanym niewolnikiem, któremu służyło jedno tylko prawo — prawo do śmierci. Prócz metod, przyjętych w Oświęcimiu i Majdanku, wyzyskane były w Stutthofie i warunki lokalne, mianowicie zatopianie większej ilości ofiar w morzu, zanurzanie głowy w wodzie, do chwili uduszenia się więźnia, oraz zrzucanie głowy w dół z wielometrowej wysokości na t. zw. „Holzplatz“. Uśmierconych tylko za pomocą gazu było 40.000 więźniów.

Warunki pracy w Stutthofie były potworne, a wyżywienie tak marne, że wiele ludzi ginęło z głodu i wycieńczenia. Przykładem

Województwo mazurskie otrzymało pomoc w naturze i gotówce

Olsztyn. Ministerstwo Ziemi Odzyskanych zwolniło dla województwa mazurskiego 1000 ton pszenicy na przydziały kartkowe o raz udzieliło kredytu gotówkowego w wysokości 79 milionów zł na zakup inwentarza żywego. Z tej sumy Ministerstwo przeznaczyło 19 milionów zł na cele aprowizacyjne dla Warmiaków i Mazurów. (PAP)

Bydło ze Szwecji dla woj. krakowskiego

Kraków. Województwo Krakowskie otrzymało nowy transport jałówek wysokocielnych ze Szwecji. Są to sztuki wysokiej wartości hodowlanej, należące do rasy nizinej. 18 sztuk z nowego transportu przeznaczono dla majątków doświadczalnych Krakowskiej Izby Rolniczej oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego, pozostałe, w ilości 92 sztuk, dla drobnych hodowców na terenie powiatów: Bochnia, Kraków i Olkusz. (PAP)

Transporty oliwy maszynowej i narzędzi rolniczych dla Polski

Gdynia. W dniu 16 kwietnia br. angielski statek „Empire Garland“ przybył do portu gdynińskiego z Liverpoolu i przywiózł między innymi 225 ton oliwy maszynowej, przyczepki samochodowe, samochody ciężarowe, narzędzia rolnicze np. plugi oraz 4 ton rękawiczek i pewną ilość odzieży.

Nowy transport benzyny dla Polski

Gdynia. W dniu 16 kwietnia przybył do Gdyni większy tankowiec amerykański „Nordhal Grieg“, który przywiózł 85.000 beczek benzyny, co stanowi około 10.000 ton.

Koszule i szturmówki dla członków OM TUR

Warszawa. W związku z obchodem 1-go Maja Komitet Centralny OM TUR Warszawa, Mokołowska 3, sprzedaje koszule organizacyjne z krawatami dla członków OM TUR w cenie 115 zł, i szturmówki organizacyjne w cenie 50 zł sztuka.

Towarzysze, wydelegowani po zakup szturmówek i koszul, winni mieć upoważnienie i zapotrzebowanie Koła, czy Komitetu OM TUR. Dla uniknięcia zbędnych przejazdów, należy, o ile możliwości, organizować zakup przez Komitety Powiatowe czy Wojewódzkie. (SAP)

tego — zwoki młodej kobiety, ważące 19 kg, co stanowi wagę pięcioletniego dziecka. Zgłodniał więźniowie dopuszczali się kanibalizmu, wycinając i zjadając następnie mięsne części zwłok swoich zmarłych towarzyszy. Wielu więźniów, nie mogąc znieść strasznych katuszy obozowych, popełniało samobójstwo, rzucając się na druty, okalające obóz, naładowane prądem wysokiego napięcia.

Zbrane w czasie długotrwałego i drobiazgowego śledztwa materiały, w postaci zeznań kilkudziesięciu świadków, oraz dowodów rzeczowych, obrazują gehennę i niewiarogodne wprost męki, przez jakie przeszli ludzie, osadzeni w Stutthofie. Na czele oskarżonych funkcjonariuszy obozu, którzy odpowiadać będą przed sądem, stoi oberscharführer SS Pauls, wielokrotnie zbrodniarz i morderca; pozostali oskarżeni to „kapowie“, strażnicy i strażniczki obozowe, mający wiele ofiar na swym sumieniu. Rozprawie sądowej przewodniczyć będzie prezes Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku, dr Józef Tarczewski; z ramienia Urzędu Prokuratorskiego oskarżenie wnieść będą: prokurator A. Dab, szef Nadzoru Prokuratorskiego w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz prokurator Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku, St. Stachurski.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Rozprawa potrwa około dwóch tygodni.

Setki wolnych gospodarstw

Koszalin. Na terenie powiatu koszalińskiego znajduje się 4527 gospodarstw poniżej 100 hektarów. Z tej cyfry dotychczas obsadzonych jest 3339, do obsadzenia pozostaje więc 1188. Do natychmiastowego obsadzenia nadaje się 537 gospodarstw, które nie są zupełnie zdewastowane. 651 to gospodarstwa, zniszczone w 25 proc., a więc również nadające się do szybkiego objęcia. W 267 gospodarstwach należałoby przeprowadzić pewne remonty (drzwi, okna itp.), 104 gospodarstwa trzeba odbudować całkowicie.

Powiat koszaliński należy do tych powiatów Pomorza Zachodniego, które na skutek działań wojennych stosunkowo mniej ucierpiały, to też życie odbudowuje się tutaj znacznie szybciej, niż w innych częściach naszego województwa. (ZAP)

Eksport koku do Norwegii

Gdynia. (ZAP). W tych dniach w ramach ogólnego obrotu towarowego pomiędzy Polską a Norwegią zostało wysłanych około 5.000 t. koku do Norwegii. Z Norwegii otrzymujemy rudę żelazną, śledzie i ryby. Jest to więc wyrównanie za otrzymane towary. Polska jest krajem zniszczonym działaniami wojennymi i pozbawionym stałej waluty w bankach oraz dewiz zagranicznych, więc za importowane towary musi w zamian eksportować płody swej ziemi oraz inne fabrykaty, których zapotrzebowanie za granicą wzrasta.

Polski cement w dalszym ciągu eksportujemy za granicę

Gdynia. (ZAP). Statek fiński „Hecktos”, który opuścił port gdyński w dniu 15 kwietnia br. zabrał na swoim pokładzie 2.230 t. cementu z przeznaczeniem do portu fińskiego Tallina. Oprócz tego statek zabrał z portu gdyńskiego przywieziony ładunek przez amerykańskie statki a przeznaczony dla amerykańskiej Misji Wojskowej w Moskwie.

Zbiórki uliczne na biblioteki

Warszawa. W związku z uchwałą Rady Ministrów w sprawie przeznaczania dni od 1—3 maja na „Święto Oświaty”, Ministerstwo Administracji Publicznej wydało zarządzenie, że w ciągu tych dni zbiórki uliczne w całej Polsce są dozwolone wyłącznie na cele oświatowe. W roku bieżącym cały dochód z wszystkich imprez i zbiórek ulicznych zostaje przeznaczony na odbudowę bibliotek publicznych. (SAP)

Rozstrzygnięcie konkursu na hejnał miasta Bydgoszczy

Warszawa. (SAP). W Szkole Muzycznej w Bydgoszczy odbyło się posiedzenie sądu konkursowego, mającego za zadanie wybranie hejnału miasta Bydgoszczy. Hejnał ten będzie, począwszy od 19 kwietnia r. rozbrzmiewał codziennie z wieży kościoła Kłarysek.

Wybrana została kompozycja utalentowanego kompozytora bydgoskiego, Konrada Pałubińskiego. Utwór Pałubińskiego, oparty na pięknych motywach ludowych pomorskich, zdecydowanie górował nad innymi. Zwycięzca konkursu otrzymał nagrodę w kwocie zł 5.000.

91 katedr na politechnice gdyńskiej

Warszawa. Rozporządzeniem Ministerstwa Oświaty z dnia 16 marca r. utworzono na Politechnice Gdyńskiej szereg nowych katedr: na wydziale inżynierii lądowej 15 katedr, na wydziale mechaniczno-elektrycznym 31 katedr, na wydziale budowy okrętów 12 katedr, na wydziale chemicznym 14 katedr i na wydziale architektury 16 katedr.

Most Poniatowskiego będzie ukończony w końcu lipca

Warszawa. W BOS-ie odbyła się konferencja kierownictwa BOS z przedstawicielami Dyrekcji Odbudowy Węzła Warszawskiego, Kierownictwa Odbudowy Mostu Poniatowskiego i innych instytucji, w celu ustalenia terminu zakończenia wszystkich robót, związanych z oddaniem do użytku publicznego wiaduktu i Mostu Poniatowskiego.

Komisja przyjęła orientacyjny termin oddania do użytku publicznego mostu i wiaduktu Mostu Poniatowskiego w końcu lipca br.

Konie z dostaw UNRRA

Warszawa. W ramach dostaw UNRRA strzymała Polska do dnia 14 bm. 9322 konie z Ameryki oraz 699 koni z Danii. 75 proc. powyższej ilości koni przekazano gospodarstwu na Ziemiach Odzyskanych. (PAP)

Świat pracy na Pożyczkę Premiową Odbudowy Kraju

Zawsze patriotyczny świat pracy, zawsze gotów wypełnić swe obowiązki obywatelskie w pierwszym szeregu i tym razem daje piękny przykład zrozumienia konieczności uzyskania z subskrypcji jak największej sumy, niezbędnej do odbudowania zniszczonego kraju. Jak wiadomo dla świata pracy Naczelny Komitet Obywatelski nie naznaczył określonych norm. Nie zrzucił to jednak aby robotnik i inteligent pracu-

jący nie wypełnił swego obowiązku obywatelskiego według najlepszej woli. Oto dwa piękne przykłady. Wojskowi pracownicy Ministerstwa Spraw Wojskowych subskrybowali 2 miliony złotych. Charakterystyczny jest również przykład Państwowego Zakładu Emerytalnego, który znajduje się dopiero w stadium organizacji. Nie przeszkodziło to jednak, aby jego nieliczni urzędnicy subskrybowali 136 tys. zł.

Zebrań delegatów Związku Polaków w Niemczech

Norymberga. (PAP). Zebranie delegatów Związku Polaków w zachodnich Niemczech, które odbyło się w mieście Herne, uchwaliło następującą rezolucję:

Zgromadzeni, po wysłuchaniu referatu swego głównego delegata i członka Rady Związku Polaków, Wagnera Augustyna, przesyłają na ręce Prezydenta Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesława Bieruta oraz Premiera Rządu Jedności Narodowej ob. Edwarda Osóbki-Morawskiego braterskie pozdrowienia i zapewniają, że najgorętszym ich pragnieniem jest powrót do ziemi ojczystej i wzięcie udziału w zbiorowym wysiłku całego Narodu przy odbudowie i przebudowie państwa polskiego.

Sledząc wysiłki Narodu, zmierzające do przebudowy państwa polskiego, wypowiadamy się za wspólnym frontem przebudowy, a więc za wspólnym blokiem wyborczym wszystkich stronnictw politycznych w kraju. Tylko wspólny front wyborczy i wspólny front całego Narodu doprowadzi do utrwalenia budowy Polski wolnej, demokratycznej, niepodległej i sprawiedliwej.

Postulaty Związków Zawodowych przedstawione tow. Premierowi

Warszawa (SAP). W Prezydium Rady Ministrów odbyła się dnia 19 bm. konferencja pod przewodnictwem tow. premiera Osóbki-Morawskiego, w której udział wzięli delegaci Związków Zawodowych, Kolejarzy, Górników, Włóknarzy, Metalowców i Transportowców z sekretarzem generalnym KCZZ tow. Rusinkiem, oraz wicyprezydentem tow. Kuryłowiczem na czele. Przybyli również na konferencję: mi-

nister Skarbu tow. Dąbrowski, prezes CUP tow. Bobrowski, wiceminister Pracy i Opieki Społecznej Giebartowski i wicemit. Aproprowizacji Jaroszewicz oraz przedstawiciel Zw. Nauczycielstwa Polskiego. Delegaci referowali sytuację gospodarczą i aprowizacyjną w różnych gałęziach przemysłu i przedstawili szereg postulatów pod adresem Rządu. Obecni przedstawiciele Rządu do postulatów tych odnieśli się pozytywnie.

Zniesienie polskich rezurekcyj na Zaolziu

Karwina (PAP). Na zebraniu księży, jakie odbyło się we Frydku, postanowiono skasować ra całym Zaolziu rezurekcyj w języku polskim. Z zebrania tego wysłał telegram holdownicy do prezydenta Republiki Benesza z zapewnieniem wierności i usilnej pracy dla Republiki Czechosłowackiej. Wiśnię o zakazie rozszła się lotem błyskawicy po całym Zaolziu, wywołując wśród ludności polskiej glosy protestu i z-

wego oburzenia. Zniesiono także rezurekcyj polską w Karwirze, gdzie jak powszechnie wiadomo jest przynajmniej większość ludności polskiej, gdzie nawet w okresie okupacji niemieckiej sami Niemcy uznając zdecydowaną przewagę żywiołu polskiego, nie chcą pozostawić rezurekcyj polskich, a nie mogąc wprowadzić niemieckich, zezwili na odbywanie rezurekcyj w języku łacińskim.

Groźna banda opryszków zlikwidowana na Wybrzeżu

Gdańsk (SAP). W ubiegłym tygodniu władze bezpieczeństwa zlikwidowały dużą bandę opryszków, która dokonywała licznych napadów rabunkowych. Bandyci dokonali m. in. napadu na sklep monopolu tytoniowego w Orłowie, na spółdzielnię „Zgoda” w tymże mieście, na sklep mono-

polu tytoniowego we Wrzeszczu, na sklep monopolu spirytusowego w Słupsku itd. Bandyci mają również morderstwa na sumieniu. Na czele bandy stał Jan Wirski, który występował pod pseudonimami „Tura” i „Tygrysa”.

Uwaga działkowcy

W chwili obecnej, w której obserwujemy ogromny rozwój akcji ogródków działkowych, zdarzają się wypadki, że instytucje lub poszczególne reflektarce na działki (szczególnie w dużych miastach) nie wiedząc gdzie można uzyskać informacje o stanie akcji, o adresach Towarzystw Ogródków Działkowych, pomocy jaką otrzymują działkowcy itp.

Informacje dla reflektantów na działki o znaczeniu zasadniczym dla rozwoju ogródków działkowych, np. na terenie województwa udzielają: Urzędy Wojewódzkie (Wydziały Aproprowizacji i Handlu), Izby Rol-

nicze oraz Okręgowe Związki Towarzystw Ogródków Działkowych.

Informacje na działki dla reflektantów udzielają w miastach wojewódzkich — Okręgowe Związki Towarzystw Ogródków Działkowych: Warszawa, ul. Marszałkowska 8, Katowice — ul. Warszawska 20, Lublin, Krakowski Przedmieście 39, Kraków, ul. Szczepańska 2, Łódź, ul. Piotrkowska 15, Poznań, ul. Ogrodowa 15, Bydgoszcz, ul. Jackowskiej 27. W pozostałych miastach wojewódzkich, powiatowych i innych — Zarządy Miejskie i Zarządy poszczególnych Towarzystw Ogródków Działkowych.

Rocznica powstania w ghecie

Warszawa (PAP). W dniu dzisiejszym w trzecią rocznicę powstania Żydów w ghecie warszawskim, odbyła się uroczystość złożenia holdu bojownikom o wolność.

O godz. 10-ej na Placu Tłomackim, przed miejscem, gdzie ongiś stała wspaniała synagoga żydowska, sprafarowana, a później zniesiona z powierzchni ziemi, zebrały się organizacje żydowskie i młodzież żydowska ze sztandarami. Udział wzięły: delegacje polskich partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, przedstawiciele Wojska Polskiego, władz państwowych, posłowie KRN, radni Stołecznej Rady Narodowej, delegaci federacji Żydów

polskich w Ameryce, delegaci Ligi do Walki z Rasizmem i inni.

Pochód w skupieniu i żałobie podążył do zbiegu ulic Gęsiej i Zamenhofska, gdzie przed wspólnym grobem — pomnikiem odbyła się uroczystość złożenia holdu prochów bohaterów Żydowskiej Organizacji Bojowej. Wielkie wrażenie na obecnych wywarł pochód dzieci, sierot żydowskich, ocalałych z potopu morderstw niemieckich. Nad symboliczną mogiłą pierwszy zabrał głos poseł dr. Adolf Bermań, który odczytał akt erekcyjny, wmurowany we wspólny grób.

W imieniu rządu wygłosił przemówienie minister Informacji i Propagandy, Stefan Matuszewski.

Wielkie osiągnięcia Chorzowa w produkcji nawozów sztucznych

Warszawa. W marcu Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie w produkowała 17.000 ton azotniaku i saletrzaku, co stanowi równowartość produkcji miesięcznej w marcu 1937 r. fabryki chorzowskiej i Mościc łącznie. (PAP)

Dalszy transport bieli cynkowej do Szwecji

Gdynia. (ZAP) W dniu 16 kwietnia r. przybył do Gdyni szwedzki statek „Ettan”, który przywiózł drobnicę UNRRA dla Polski. Na statku tym znajdowało się 144 ton towarów UNRRA. W powrotnej drodze „Ettan” zabierze około 200 t. bieli cynkowej, która jest eksportowana z Polski do Szwecji.

Ciechocinek otwiera sezon

Ciechocinek. (SAP). Ciechocinek przygotowuje się na przyjęcie kuracjuszy. Korespondent SAP-u odwiedził Uzdrowisko Ciechocinek, które intensywnie przygotowuje się do otwarcia sezonu kuracyjnego.

Dyrektor Państwowych Zakładów Zdrojowych, ob. Hajduk oświadczył korespondentowi SAP-u, że Ciechocinek przygotowany został na przyjęcie do 20 tysięcy kuracjuszy, którzy, począwszy od 1 maja rozpoczną zjeżdżać z różnych części Polski.

W Ciechocinku nie ma już szpitali wojskowych i domów inwalidzkich, a wszystkie budynki oddane są do dyspozycji przybywających. Kilka kategorii pensjonatów, od taniach do luksusowych, rozpocznie działać już od 1 maja. W tym samym dniu uruchomione zostaną urzędnia lecznicze i kuracyjne w skali przedwojennej.

Prokurator

Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku

Dnia 15. 4. 1946 r.

Nr. W. 86/46

List gończy

Nazwisko: Aberg
Imię: Johar
Imiona rodziców: Adolf i Maria
Wiek: 28 4. 1893 r., urodz. w Tanekem, pow. Niedenburg.

Ostatnie miejsce zamieszkania: Gdańsk.
Zajęcie: pielęgniarz (Szpital Miejski) w Gdańsku.

Narodowość: Niemiec.

Wymieniony skazany został wyrokiem Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku na sasi wyjazdowej w Starogardzie w dniu 3. 3. 1946 na karę śmierci za popełnioną zbrodnię z art. 1 § 1 Dekretu PKWN z 31. 8. 1944 r. o wymiarze kary dla fałszystwo - hitlerowskich zbrodniarzy (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 29).

Prokurator Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku wzywa każdą osobę znającą miejsce pobytu skazanego Aberg Johana do zawiadomienia o nim najbliższej władzy sądowej lub najbliższego organu Bezpieczeństwa Publicznego, względnie Milicji Obywatelskiej, w miarę możliwości o zatrzymanie go.

Wszystkie władze cywilne i wojskowe powinny zatrzymać i dostawić poszukiwanego do Prokuratury Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku.

Wiceprokurator: (—) Bruliński B.

Program audycji Polskiego Radia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sroda, 24 kwietnia

5.57 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy rano wstają zorze”; 6.00 — Kalendarz historyczny; 6.05 — Muzyka lekka; 6.15 — Poranna rozmowa ze słuchaczami pt. „Nowe czasy, nowi ludzie”; 6.30 — Muzyka lekka; 6.45 — Dziennik poranny; 7.05 — Program na dzień bieżący; 7.10 — Gimnastyka poranna; 7.20 — Muzyka lekka (płyty); 7.45 — Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego; 7.50 — Muzyka lekka; 8.30 — Wiadomości gospodarcze; 8.45 — Skrzynka poszukiwania rodzin; 8.55 — Skrzynka PCK; 11.57—12.05 Sygnał czasu; 12.05 „Na ziemiach odzyskanych”. „Miedzy Niemcami a Polakami” — odczyt prof. Mantuffa; 12.20 — Pieśni w wyk. Wiesławy Cwiklińskiej; 12.40 — Z życia narodów słowiańskich: Poeci rosyjscy XX wieku; 12.50 — Koncert muzyki lekkiej w wyk. Sekstetu PR pod dyr. Stefana Rachonia; 13.50 — 10 minut poezji; 14.00 — Dziennik popołudniowy; 14.30 — Informacje ogólnopolskie; 16.00 — Pogadanka dla dzieci: „Wiosna życia się budzi”, w opr. prof. Rostafińskiego; 16.10 — Muzyka dla dzieci; 16.40 — Audycja dla młodzieży; 16.55 — Portrety pisarzy; 17.10 — Pieśni Czajkowskiego w wyk. najwybitniejszych śpiewaków Związku Radzieckiego (płyty); 17.55 — Audycja wojskowa. (Transm. z Poznania); 18.10 — Reportaż dźwiękowy; 18.25 — Wiadomości sportowe; 18.30 — „Nauka przy głośniku”; 1) „Ekonomia polityczna” — odczyt mgr. Żurawickiego. 2) „Higiena społeczna” — odczyt dr. Mierzeckiego; 19.00 — Audycja chopinowska w wyk. Stanisława Staniewicza; 19.30 — Dziennik wieczorny; 20.00 — Koncert Małej Orkiestry PR; 20.45 — „Bajka, frazka i satyra”; 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą; 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin; 22.00 — Koncert rozrywkowy; 22.30 — Muzyka taneczna (płyty); 23.00 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 23.25 Program na jutro; 23.35 —

Kronika

25-LETNI JUBILEUSZ MISTRZOWSKI

W dniu 24 kwietnia br. obchodzi swój 25-letni jubileusz mistrzowski — mistrz słu-sarski Jan Miedzianowski zam. w Grudziądzu, przy ulicy Kościelnej 20. Ob Miedzianowski urodzony i przebywający stale w Grudziądzu, pracuje na swej placówce od zarania swej młodości ku ogólnemu zadowoleniu.

Jako staremu zasłużonemu obywatelowi miasta Grudziądza składamy najserdeczniej-sze życzenia i pomyślności w jego pracy za-wodowej.

Szczęść Boże!

CZYN GODNY POCHWAŁY!

Cech słu-sarski i pokrewnych zawodów za-miast tradycyjnego balu rzemiosła wyasygno-wał sumę 3000 zł na najbiedniejszych nasze-go miasta, przekazując ją do MKOS oraz wręczył sumę 600 zł ob. Grobełnej, wdowie po śp. pierwszym prezie Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu. Ofiarodawcom Bóg zapłać!

OSOBISTE

W drugi dzień świąt Wielkiejnocy pobło-gosławiony został przez ks. Wróblewskiego w miejscowej Farze związek małżeński pomię-dzy p. Kunegundą Kroplewską a tow. Janem Weissem, nac. redaktorem naszego pisma.

Podczas uroczystości obrzędu ślubnego podniosło pienia religijne wykonał chór ko-cielny pod batutą wytrawnego muzyka i dy-rygenta ob. Blocha, zaś ob. Sadowski ode-grał na skrzypcach Schuberta „Ave Maria”.

Uroczystość zgrupowała w świątyni liczy-nych przyjaciół i znajomych nowożeńców.

Z DNIA HARCERZA

W drugi dzień Wielkiejnocy Harcerze nasi rozpoczęli swoje święto uroczystą Mszą św. w kościele farnym, skąd w zwartych szere-gach maszerowali przez miasto, śpiewając o-choczo wesole harcerek i żołnierskie pio-senki.

Z dumą i radością w sercu patrzyliśmy na naszych młodych zuchów, którzy tak dzielnie i bohatersko reprezentują naszą przyszłość.

KWARTALNE ZEBRANIE CECHU PIEKARZY

Cech Piekarzy grudziądzkich zawiadania swoich członków, że kwartalne zebranie Ce-chu odbędzie się w czwartek, 25 bm., o go-dzinie 15, w górnej sali „Gastronomii”.

Na porządku obrad ważne sprawy zawo-dowe i organizacyjne.

KOMUNIKAT WYDZIAŁU APROWIZACJI I HANDLU, DOTYCZĄCY SPISU DZIECI.

Wszystkie zakłady pracy, (urzedy, insty-tucje, przedsiębiorstwa) — których pracowni-cy pobierają karty żywnościowe I, II i III kategorii, dokonają niezwłocznie spisu dzie-ci pracowników na podstawie metryk uro-dzenia a to: oddzielnie dzieci od lat 0—3 i oddzielnie dzieci od lat 3—12, według nast. wzoru: 1) lp., 2) nazwisko i imię dziecka, 3) rok urodzenia, 4) data urodzenia, 5) imię ojca i matki (opiekunów). Wykazy te wraz z me-trykami urodzenia należy tym razem przed-łożyć do Wydz. Apr. i Handlu Zarządu Miejskiego, — w nieprzekraczalnym terminie od 24 do 30 4. br., w następujących zaś miesiącach do 5-go każdego miesiąca.

Takiego samego spisu dokonają również administratorzy domów odnośnie osób nie-pracujących a posiadających karty żywnościowe z innych tytułów kategorii I, II lub III (inwalidzi, emeryci, chorzy itp. a nadto wdowy i sieroty po zamordowanych lub gwałtem wywiezionych, posiadające karty żywnościowe kategorii I R), i spisy te wraz z metrykami urodzenia przedłożą w powyższym terminie w Wydziale Apropizacji i Handlu. Przedło-żone obecnie poraz pierwszy „spisy dzieci” zostaną przez urzędników w Wydz. Apr. i H. niezwłocznie na podstawie metryk urodzenia sprawdzone i metryki te oddawcy spisu zwrócone.

Do spisów, które będą w nast. miesią-cach przedkładane, należy dołączyć tylko me-tryki nowonarodzonych dzieci i dowody odejścia poprzednio wykazanych dzieci.

Zaznacza się, że przedłożone spisy dzieci stanowiąc będą podstawą do wydawania kart „D” i tym samym do korzystania z przydzia-łów mleka i innych środków żywnościowych przeznaczonych dla dzieci wedle wieku tychże.

OBYWATEL!

Możność swobodnego wyrażenia swych myśli i poglądów, znajdziesz w Refe-rendum Ludowym!

Wydawca: Komitet P. P. S. Grudziądź.
Adres Redakcji: Grudziądź Małogroblowa 2.
Telefony: Administracja 1215.
Redakcja 1319.
Dyrektor drukarni 1310.

Towarzyszowi JANOWI WEISSOWI, redaktorowi nacelnemu na-szego pisma i JEGO SZANOWNEJ MAŁŻONCE składają z okazji ślubu najlepsze życzenia wszelkiej pomyślności

Koledzy i współpracownicy

Grudziądź, 22 kwietnia 1946

Pożyczka musi być powszechna

W ubiegłym tygodniu, na sali posiedzeń MRN odbyło się — pod przewodnictwem prezesa Zarzyckiego — zebranie prezydium Komitetu Pożyczki Odbudowy Kraju.

Głównym tematem obrad było omówie-nie strony technicznej sprawy pożyczki na naszym terenie. Do poszczególnych sekcji dokooptowano szereg osób z plenum Komitetu, tak by praca została równomiernie na wszystkich podzielona. Zasadniczym dą-żeniem Komitetu jest upowszechnienie po-życzki. Nie może być po prostu obywatela w Grudziądzu, który by nie partycypował w poważnym tym przedsięwzięciu państwo-

wym. Kogo stać na więcej, niech da więcej, mniej zarabiający subskrybować będą kwoty mniejsze, a nawet połączyć się będą mogli po kilka osób i wspólnie obligacje po-życzki wykupić.

Dotychczas Grudziądź zadeklarował 3 mi-liony złotych. W porównaniu do innych miast stoimy na szarym końcu. Wiżymy jednak, że w szlachetnej rywalizacji z in-nymi miastami, nie pozwolimy się zdystan-sować.

Grudziądź był, jest i pozostanie miastem patriotycznym!

Po świętach!

Święta nadziei, radości i wesela, *żyć, i osoby, wysoko postawione, i szary tłu-m, i starców i dzieci. Wszyscy spotka-liśmy się u stóp Zmartwychwstałego Zbawiciela, by podziękować Wszchemoc-nemu za łaskę odrodzenia Ojczyzny na-szej, i prosić Pana o błogosławieństwo dla Niej. Pełną pierśią śpiewał lud nasz kochany tradycyjną pieśń: „Weso-ły nam dzień dziś nastał”, świadom, że nie kępuje go już uraża siła, że radość swoją głośno może wypowiedzieć.*

To też pod strop nieba płynęła pieśń kornej modlitwy, modlitwy szczerzej i pełnej nadziei, której Stwórca nie od-rzuci, a napewno wysłucha. Modliliśmy się o błogosławieństwo dla Ojczyzny u-kochanej i lepsze Jutro dla nas wszyst-kich.

„Ojczyznę wolną pobłogosław Panie!”

Wspólnym wysiłkiem do upragnionego celu!

Zakończenie semestru zimowego w Szkole Rolniczej w Plesewie powiat Grudziądź

Z prawdziwym zadowoleniem możemy stwierdzić, że szkolnictwo nasze z każdym rokiem i z każdym miesiącem rozwija się, i młodzież korzysta z cennych skarbów wiedzy.

W tych dniach zakończył się semestr zimowy Gminnej Szkoły Rolniczej w Plesewie, pod kierownictwem ob. Jankowskiego Edw.

Szkola ta, jak nam wiadomo, założona zo-stała w grudniu ub. roku i już dziś 23 uc-zniów zakończyło pierwszy okres nauki. Zda-jemy sobie doskonale sprawę z tego, że trud-ności do pokonania były wielkie, a przede wszystkim z powodu braku odpowiedniej ilo-sci sił fachowych i pomocy naukowych.

Na przeszkodzie szybszego wyczerpania przewidzianego programu nauki stanął brak wiadomości elementarnych samej młodzieży, spowodowany długoletnią okupacją, w czasie której młodzież uczęszczała do szkół niemiec-kich, albo nie korzystała z nauki wcale.

Mimo to zabrała się ona chętnie i ochot-czo do pracy, zdając sobie doskonale z tego sprawę, że wiadomości z dziedziny rolnictwa są jej konieczne do racjonalnego gospodaro-wania na ziemi. Wkładając w naukę cały za-pał młodzieńczy, uczniowie nie tylko zdoby-wali wiadomości fachowe, przewidziane pro-gramem, ale musieli jednocześnie uzupełniać język polski i przedmioty ogólnokształcące.

I przynajmniej, że praca kierownika tej szkoły dała oczekiwane wyniki, bo wycho-wankowie jego po zakończeniu pierwszego semestru szkolnego wymieili dużo wiadomo-sci ogólnych, które będą mogli zastosować praktycznie, pomagając rodzicom, a w przy-czności prowadzić samodzielnie racjonalne, wzorowe gospodarstwo wiejskie, które przy-niesie pożytek nie tylko im samym, ale przy-czyni się do ogólnego podniesienia dobrobytu w kraju.

W dniu 14 bm. otrzymali świadectwa za pierwszy okres szkolny następujący uczniowie:

Z Kozłowa: 1) Badyz Edward, 2) Bła-żyński Jan, 3) Frackowiak Henryk, 4) Łuka-

siewicz Czesław, 5) Rakowski Stefan, 6) To-maszewski Stan.; z Szembruka: 7) Cie-ślak Lech, 8) Ostrowski Józef, z Jankowic; 9) Makowski Edmund, 10) Stanowski Henryk, 11) Szulwic Stefan, 12) Szulwic Tadeusz; z Nowych Jankowic: 13) Cybulski Jó-zef; z Plesewa: 14) Irzyk Tadeusz, 15) Pa-cymiak Mieczysław, 16) Pawłowski Stefan, 17) Ryztek Marian; z Szonowa: 18) Jasiński Michał, 19) Zabrocki Czesław; ze Strzelec: 20) Łukaszewski Kazimierz, 21) Ligurski Jó-zef; z Goczałek: 22) Maczkowski Edmund; z Lisnówka: 23) Tomaszewski Jan.

Szkola, ta oprócz nauki normalnej, dbała również o rozwój kulturalny dla młodzieży. W tym celu prowadziła godziny świetlicowe, kółko amatorskie itp., które dawały jej wiele zadowolenia i pożyteczną rozrywkę.

Z początkiem listopada br. rozpoczęło się trzeci semestr zimowy, po którym uczniowie otrzymają świadectwa ukończenia szkoły, a jednocześnie zostanie otwarty pierwszy se-mestr, na który już teraz przyjmuje się kan-dydatów.

Jesteśmy pewni, że młodzież, zachęcona wynikami pracy swych kolegów, gremialnie zapisze się jesienią do szkoły i będzie ochot-czo i z zapałem korzystała z jej dobro-dziejstw, a rodzice zdając sobie sprawę jak wielkie daje ona korzyści ich dzieciom, nie pozostaną obojętni, a chętnie je będą posy-łać. Bo chociaż niektórym się zdaje, że yn powinien tak gospodarować, jak jego ojciec, i nie trzeba do tego wielkiej filozofii, to je-dnak tak nie jest, bo świat idzie naprzód, a zdobycie wiedzy, mądrze zastosowanej w praktyce, daje zawsze dodatnie wyniki.

Odpowiednio uświadomiony i wykształc-ony gospodarz będzie umiał nie tylko poży-tecznie gospodarować na swojej ziemi, ale z pełnym zrozumieniem wywiązać się z każde-go obowiązku, który nakłada nań wolna, od-rodzona Ojczyzna.

H. G.

Zbierajcie ziola

W związku ze zbliżającym się sezonem wio-sennym, podajemy poniżej spis roślin leczni-czych, których zbieraniem ze stanu dzikiego powinna się, naszym zdaniem, zainteresować młodzież szkolna i w ogóle wszyscy, którzy mają zamiar wykorzystać takie niezawodzące źródło dochodów, jakim jest niewątpliwie zbiór ziół leczniczych i przemysłowych. Zbie-racze pomagając sobie przyczyniają się do skrzepnięcia naszej gospodarki narodowej przez doprowadzenie jej wartości, które prze-ważnie giną nie wykorzystane. Zbieranie ro-slin leczniczych jako surowca dla lekarstw, jest pożądane zwłaszcza w dobie dzisiejszej, kiedy to przemysł farmaceutyczny jest zupeł-nie zrujnowany przez wojnę. A więc wszyscy do zbierania ziół pod hasłem: pomagaj sobie, pomagając spólnie!

W obecnym okresie poleca się zbierać na-stępujące rośliny lecznicze, które kupuje za gotówkę w każdej ilości Spółdzielnia Roślin Leczniczych i Przemysłowych „Nasze Ziola” w Grudziądzu, przy ul. Wybickiego 31 w podwó-rtzu. Telefon 1378

Nazwa rośliny:	Cena kupna za 1 kg w stanie	
	suchym	świeżym
Kora dębu	30—40 zł.	10—13 zł.
" kruszyn	45—50 "	12—13 "
" wierzybiałej	20—30 "	6—8 "
Korzeń lopianu	80—90 "	13—14 "
" mniszka lek. (mleczu)	80—100 "	16—20 "
" mydlnicy	80—100 "	16—20 "
" żywokostu	80—100 "	21—26 "
kłaczka kozłka (waler.)	150—200 "	27—35 "
" kurzydładu	90—120 "	28—38 "
liść brzozy	20 "	4 "
pączki brzozy	100—120 "	23—32 "
" topoli	60—70 "	16—18 "
owoc jałowca	45—60 "	16—18 "
porost islandzki	55—75 "	13—18 "
szczyty jemieli	80—90 "	13—14 "
kwiat podbiała	100—125 "	16—22 "

Rozpiętość w cenach zależy od jakości towaru. Członkowie spółdzielni korzystają z wyższych cen.

W noworoczonym sezonie należy spe-cjalnie zwrócić uwagę na jakość ziół. W żad-nym wypadku nie można nabywać surowców o małej wartości np.: kory dębowej ze starych pędów, nadającej się tylko do garbarstwa — niewysuszonych lub tylko lekko przesuszo-nych owoców jałowca i t. p.

Zwracamy uwagę zbieraczy na to, że w ra-zie niedostatecznej staranności przy zbiorze, mogą narazić się na stratę przez odrzucenie towaru, albo też przez obniżenie ceny. Musi-my dbać o to, by towar polski, towar, który ma być surowcem dla lekarstw, był pierwszo-rzędnej wartości, gdyż w innym wypadku nie spełnimy swego zadania. Celem uniknięcia rozczarowań prosimy zbieraczy mieć te mo-menty na uwadze.

Wszelakich informacji udziela Spółdzielnia „Nasze Ziola”. — Cześć zielarstwu!

Dnia 18 kwietnia 1946 r. zasnął w Bo-gu na zawsze mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec i dziadek

śp. Julian Piotrowski

W głębokim smutku pogrążona

ŻONA I DZIECI.

Grudziądź, Piłsudskiego 118.

Msza św. żałobna odprawiona zosta-nie dnia 24 bm. o godz. 8-jej we Farze. Pogrzeb tegoż dnia o godz. 15-jej z ko-stnicy cementarnej. (595)

PRZYJMUJE bieliznę do prania. Zgłoszenia pod nr. 97. (594)

SPRZEDAM manę w dobrym stanie i moto-cykl N.S.U., prawie nowy. Zgłoszenia pod nr. 96. (593)

BILANSISTY(KI) buchaltera(ki) rutynowane-go(jej) poszukuje Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa zaraz lub od 1 maja 46. Zgłoszenia pod Nr. 99. (1810)

MŁYNARZA, kawaleria starszego, dobrego fa-chowca poszukuje młyn wodno-motorowy. Oferty pod nr. 98 do Admin. (596)

FOTOGRAFIE ślubne, rodzinne, grupowe, le-gitymacyjna powiększenia i prace amato-rskie wykonuje artystycznie St. Welkówna-Taberska, Grudziądź, Pułaskiego 13. (1797)

KUPIE

mikroskop z imersją w dobrym stanie lodownię elektryczną, szafę lekarską i biurko

Zgłoszenia: Wydział Zdrowia m. Grudziądza Ratusz, pokój 221

ZDJĘCIA ŚLUBNE, najlepsza pamiętka, z f-my „Foto-Grel” Długa 6. Zakład czynny w drugie święto. (1644)

Redaguje Kolegium. — Sekretariat czynny od godz. 8—16-tej. — Redaktor nac. przyjmuje od godz. 11—12. — Nadesłanych reko-pisów Redakcja nie zwraca. — Artykuły na-desłane, a nie zamów. nie będą honorowane.